

Nagyváradai Estilap

Szerkesztőség:
Károly herceg-utca 6. sz.

Szerkesztésért felelős:
MARTON MANO
főszerkesztő

X. évfolyam
100. szám

Kiadóhivatal:
HEGEDÜS HIRLAPIRODA
Bul. Reg. Ferdinand

Oradea—Nagyvárad
Péntek, 1928. május 4.

Tömegesen helyezik letétbe a bért a lakók

Sehol sem folyt le simán a házbérfizetés, mert senki sem tudta, mit kell fizetnie — Tessék pontosan megállapítani a mellékjárulékokat — Gyorsított eljárással ítélnék a lakbér-perekben — Mi lesz azokkal, akik nem tudják kifizetni a lakbért? — A nagy lakás olcsóbb lesz, mint a kis lakás

A lakásfronton mára már sokkal tisztultabb helyzet állott be. A háztulajdonosok és lakók egyaránt.

minden lehető elkövettek a békés megegyezés érdekében és ennek tulajdonítható, hogy a lakók tulnyomó része valahogyan mégis kiizzadta a májusi házbért.

Ezzel legalább egyelőre elhárította magáról a hajléktalanság fenyegető veszedelmét. A házbérfizetés azonban *sehol sem ment simán*. Talán sehol a világon nincs annyi zavar a negyedévi bér körül,

mint éppen Nagyváradon, ahol csak komplikált számadási műveletekkel lehet megállapítani a házbér összegét.

Természetes, hogy már ennél is kisebb-nagyobb differenciák keletkeztek a házigazdák és a lakók között. Minden tulzás nélkül el lehet mondani, hogy egyéni párbaj folyt le minden esetben a házigazda és a lakó között és

ebben a párbajban az győzött, aki energikusabb volt, vagy akinek jobb volt az idegzete.

Különösen a mellékjárulékok kérdése volt vitás és még az is maradt most is, mert hiányzott az egységes könnyen áttekinthető hatósági szabályozás. Az olyan általános rendelkezés például, hogy a köztisztasági adó, vagy a frontadó aránylagosan osztandó meg a háztulajdonos és a lakó között, csak arra alkalmas, hogy a félreértéseket növelje és a zavart még jobban elősegítse.

Az egész város polgársága nevében nyomtatékosan kériük a városi tanácsot, hogy okulva a mostani zavarokon, a legközelebbi évnegyedre készítsen elő valamilyen formában minden egyes lakásra vonatkozólag olyan egyéni adókimutatást,

vagy hozzájárulási tervet, amelyből mindenki kétséget kizárólag megtudhassa, hogy mit követelhet vagy mivel tartozik?

Ezek a zavarok a simán elintéztet lakbér fizetéseknel fordultak elő. El lehet képzelni, mennyivel nagyobbak voltak az ellentétek az olyan bérfizetéseknel, ahol vagy a házigazda, vagy a lakó barátságosan vagy nem jóakarattal módok akarta a lakbér kérdést megoldani. Ezekben az esetekben fellobbant az évek óta visszafolyt régi harag és ellenségeskedés. Azt a rövid terminust, amelyet a törvény a lakbér fizetésre biztosított,

a házigazdák egyrésze arra akarta felhasználni, hogy

formai okokból ürügyet keressen a lakó kitelepítésére. Nagyon sok esetben tegnap már nem fogadták el a házbért azzal az indoklással, hogy elkészt.

Más esetekben a mellékjárulékok körül keletkezeti vita és a házigazda visszautasította a lakbért egészen jelentős különbségek miatt. Nagyon sok félreértésre adott okot

a békebeli lakbér kiszámítása, amelyet törvény szerinti a házigazdának kellene bizonyítani.

A lakók is kihasználták a helyzetet ahol lehetett és különösen azzal fenyegetőztek, hogy

a lakbért nem a házigazda

Pozsonyban lángralobbant a Duna

A város szörnyű pánikot élt át egy benzinrobbanás miatt

— Az Estilap eredeti távirata —

Pozsony városa talán még sohasem élt át olyan rémes órákat, mint tegnap. A lakosság egyszerre megrémülve vette észre, hogy a Duna vize lángra lobban és a folyam felszínéről hatalmas lángnyelvek csapnak fel az égig. Eleinte senki sem tudta, hogy mi történt. Később kiderült, hogy a téli kikötőben százötven vagon benzin kifolyt a tank hajókból. Ugyanakkor valaki égő cigarettát dobott a Duna vizébe, amittől a benzin felrobbant.

Az égő Duna háthorizontig kísérteties látványt nyújtott. A lángok körülnyaldosták a benzin-hajókat és minden pillanatban várták a nagyobb katasztrófát. Ha a tankhajók felrobbantak volna, a város jelentékeny része szörnyű katasztrófának esett volna áldozatul.

Közben újabb hajók futottak rá a benzinrátérekre, amelyek szintén veszedelemben forogtak. Az egész város lakossága sietett megmenteni, amit lehetett. A munkások minimálisan és homokkal akarták az égő Dunát eloltani, de ez nem sikerült. A tüzoltóság teljesen tehetetlennek bizonyult. Háromnegyed óráig tartott, amíg a benzin magától elégett, de a városban még a késő éjszakaig is leirhatatlan volt a rémület.

kezeihez fizetik, hanem bírói letétbe helyezik, amihez törvényes joguk is van.

Ez a házigazda számára jelent természetesen, ha csak átmenevőleg is, lényeges hátrányt. Sok helyen az elkeseredés annyira kifakadt a lakókból, hogy kijelentették, hogy amennyiben a házigazda nehézségei nem maszt, kiköltöznek a lakásból,

de azonnal bejelentik azt a rekviráló bizottságnak, amelynek ilyenformán módjában fog állni az üresen maradt lakást köztisztviselők számára igénybe venni.

Annyi kétségtelen, hogy soha olyan tömegesen nem helyezték bírói letétbe a házbért a lakók, mint tegnap és ma. A pénzügyigazgatóság letétbizottsága kora reggeltől késő estig valóságos ostromnak volt kitéve. A folyosókon mindenütt nagy tömeg tolongott. A letétbizottság bámulatos pontossággal intézte el a bírói letétek elfogadását. Tegnap estig

nem kevesebb, mint száz házbért helyeztek letétbe, de nagyon sokan maradtak még mára is. A letétbizottság becslése szerint körülbelül százötven letétre lehet számítani. Ez magábanvéve is százötven pert jelent.

De mégis ez csak csekély percentje a differenciáknak.

Az el nem intézett házbérfizetések tulnyomó részét ugyanis azok az esetek teszik ki,

amelyekben a lakó azért nem fizetett, mert nem volt pénze.

Akárminnyire is igyekezett megfeszíteni minden fizikai és anyagi erejét, a váratlanul bekövetkezett horribilis béremelésnek nem tudott eleget tenni. Ezek természetesen nem tették bírói letétbe a negyedévi bért sem. A következmény nyilvánvaló.

Megindul a kilakoltatási perek lavínja és előrelátható, hogy pár hónap múlva tömegesen kerülnek ki a lakók az utcára, ha csak addig valahogy fedezet nem tudnak keríteni maguknak.

A városi írásbíróóság külön előkészületeket tett a perek elintézésére és értesülésünk szerint a kilakoltatási ügyeket soron kívül fogják tárgyalni. Ez természetesen következménye a lakbértörvénynek, mert különben a törvénynek legfontosabb

intenciója nem érvényesülhetne.

Mindazonáltal elismeréssel kell megállapítanunk, hogy sok esetben a háztulajdonosok méltányosságot tanúsítottak a lakókkal szemben. Számos alkalommal készséggel fogadták el a havi bérfizetést és a régi lakókkal szemben, ha azok támogatásra szorultak, még a törvényes maximumhoz sem ragozkodtak.

Legérdekesebb a helyzet a felszabadult lakások körül. A békebeli kétezer koronán felüli lakások egymásután üresednek meg, de bérlet nem igen jelentkezik rájuk. Már az első napon lényegesen alább szállott a nagy lakások ára és előfordulhat az az eset is, hogy

egy nagy lakást éppen olyan áron, vagy még olcsóbban lehet majd kibérelni, mint a kis lakásokat.

A helyzet voltaképp véglegesen csak a legközelebbi bérnegyed alkalmával fog kialakulni, amikor a második negyedévi bér megfizetése már szinte legyőzhetetlen gondokat fog okozni a lakóknak.

Azsurgép, plüssgép

teljes felszereléssel eladó

Welszné Alexandrii (Teleki)-u. 53. szám. 491

Flegman Armin-cég
már az új helyiségében a Heyman Színház épületében van.

Berkovits M.

festészeti vállalkozó

Oradea, Tichindeal (Füredő)-u. 13.

Olcsón vállal: mindennemű szobafestést, mázolás és tapettázást a leggyorsabbtól a legmodernebb kivitelig.

Allandó külföldi újdonságok
Költségvetés és mintalap bemutatása díjtan.

Wolff ezredes vissza akarja adni Burgenlandot is

Osszeveszték az osztrák és a bajor kampószerkesztések

Megirtuk tegnap, hogy a bécsi néppárt vezére: Wolff Géza ezredes. Kun Béla ügyében szenzációs megkeresést intézett a magyar kormányhoz. A bécsi lapok legújabb számaiban részletesen foglalkoznak Wolff ezredes szerepével. Kiderült, hogy az ezredes, még

december végén szenzációs nyilatkozatot tett Burgenland ügyében. Kijelentette, hogy ezt a területet vissza kell adni Magyarországnak, mert az elszakítása jogtalan volt és a legitimista program ezt a jóvátételt feltétlenül megköveteli.

A december végén megjelent nyilatkozat miatt Wolff ezredes ellen most eljárás indult hazaárulás címén. Kihallgatásakor, amelynek befejeztével Wolff ezredes hazaengedték, az osztrák legitimista vezér kijelentette, hogy az inkriminált nyilatkozatot csakugyan megtette és azért vállalja a teljes felelősséget. A legitimisták minden tekintetben a jogolytonosság és törvényszerűség alapján állnak, Burgenland nem népszavazás, hanem a saint-germaini és trianoni békeszerződések következtében került Ausztriához és ugyanakkor, amikor

más pártok más szempontból küzdenek a saint-germaini békeszerződés revíziójáért, lehetetlen, hogy ez az igazságtalanság annak ellenére, hogy területi gyarapodást jelent Ausztria számára, érvényben maradjon. A bécsi sajtó Wolff ezredes nem veszi teljesen komolyan. Nem tekinti lényegesnek nyilatkozatát. Mindenesetre érdekes azonban, hogy Wolff ezredes feltűnésével kapcsolatban

éles ellentét keletkezett az osztrák és a bajor kampószerkesztések között.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Csütörtök: Nincs előadás.

Péntek: Nincs előadás.

Szombat délután 4 órakor:

Olimpia. Sorozat szám 142.

Szombat este fél 9 órakor:

Balról a harmadik, operett revü újdonság. Bemutató. Sorozat szám 140.

Vasárnap délután 4 órakor:

Tisztelem a régi szeretőmet. Sorozat szám 144.

Vasárnap este fél 9 órakor:

Balról a harmadik. Sorozat szám 141.

Hétfő: Balról a harmadik, operett revü újdonság. Sorozat szám 143.

— **Olimpia, mérsékelt helyárrakkal.** Az eddigi előadásain is rendkívül sikert aratott Molnár Ferenc legújabb szenzációs darabja az Olimpia. Ez a vigjáték újdonság lesz műsorán szombaton délután 4 órai kezdettel, mérsékelt helyárrakkal és az esti szereposztással.

— **Balról a harmadik.** Az operett együttes javában próbálja az idei szezon következő újdonságát: A balról a harmadik operett revü ez, amelynek óriási sikere lesz, tekintettel arra, hogy a darab rendkívül érdekes és látványos. Szilágyi László írta a librettóját ennek a hat képből álló revü operettnek és Zerkovitz Béla szerzett hozzá olyan muzsikát, amely zenél aláfestésekben és újszerűségekben felülmúlja a kiváló operett komponista minden eddigi szerzeményét. Rendkívül gondolkodásra késztet a színház ennek a szenzációsan látványos operett revüjének a bemutatójára, amely szombat este lesz s utána vasárnap és hétfőn lesz újra műsorán a Balról a harmadik.

Legolcsóbb

526

parketta

a legjobb minőségben

Rimanóczy

I. C. Brătianu (Szaniszló)-utca 3.
Telefon: 356

A cigányprimás és az ur-asszony halálos flörtje

Kettős szerelmi tragédia Nagyenyeden

— Az Estilap eredeti távirata —

Kettős tragédia tartja igazolomban Nagyenyed lakosságát. Horváth Pali cigányprimás

gyilkossági szándékkal többször rálőtt V. Jánosné nagyenyedi ur-asszonyra, majd ön maga ellen fordította a gyilkos szerszámot és mellbelőtte magát.

Horváth Pali cigányprimást, aki régi híres cigány dinasztia utolsó sarja, igen sokan ismerték nemcsak Enyeden, hanem a környéken is. Hónapokkal ezelőtt történt, hogy egy mámoros nyári éjszakán jókedvű társaság tért abba a kávéházba, ahol a cigányprimás muzsikált. A társaság egyik tagja,

egy szép szőke asszony kacérkodni kezdett a primással és Horváth Pali forró szere-

lemre gyulladt az asszony iránt. Hónapokon át gyötörte égő, kínzó szerelem, de az asszony nem akarta meghallgatni.

Vasárnap felkereste lakását, ahol feltárta előtte a gyötördő szerelmét. Az asszony hajtáhatatlan maradt, erre a cigányprimás előrántotta a nála lévő revolvért és kétszer az asszonyra lőtt. Az egyik golyó az asszony szemén hatolt át, a másik pedig a koponya oldalát fúrta keresztül.

A primás a vér látásától örvöngeni kezdett és a következő pillanatban revolverrel főbelőtte magát.

A kettős szerelmi tragédia áldozatait a kórházba szállították, hol mindketten haldoznak.

Mozgószínházak műsora

Heyman-Színház

Ma 5, 7 és 9 órakor
Sláger repit-sorozat
V. szám

Modern Dúbarry

Korda Máriaival
Olcsó helyárrakkal

Jön Harry Piel legnagyobb és legszebb filmje

Pánik

Apollo-Filmszínház

Ma, szerdán
5, 7 és 9 órakor

Charleston király

Laura la Plante

legkedvesebb filmje

Sistero d'Alvern Josephine Backert utánozza

Berecz Mancsi charlestont táncol

Megelőzőleg a legújabb
Emericus Journal megy

Szombaton először

A sakktálcas

Világszenzáció

Filmpalace

Sas-palota

Ma 5, 7 és 9 órakor

No, no Nanette

A főszerepben: Mady Christians,
Georg Alexander és Vivian Gibson

Holnap este 9 órakor

Ünnepélyes bemutató

A bűnös

Willy Fritsch, Bernhard Götzke,
Suzy Vernon és Jenny Haselquist

Kedvezményes és szabadjegyek
nem érvényesek!

A film forradalma

Megszűnnek a filmvárosok — Nem kell többé mesterséges díszlet — Leszerelik a Jupiter-lámpát is és a filmszallagok ezután nem festik az arcukat

Bécsből írják: Az egész filmvilágot egy szenzációs kísérlet tartja izgalomban. Berlini színészek és színésznők, a filmvilág legünnepeltebb csillagai először léptek a fellelvő gép elé — arcfesték nélkül. Azt hiszik, hogy ennek nincs fontossága? Tévedés.

Mert ugyanakkor egy másik kísérlet is kapcsolatos ezzel az eseménnyel. eltávolították a Jupiter lámpát, az eddigi film sokat emlegetett szimbólumát. Tegnap már Jupiter lámpa nélkül vettek fel egy remek filmet és ez az eljárás annyira sikerült, hogy az összes berliini filmkészítő társulatok sietnek leszerelni a világító testet.

Minden tulpás nélkül: ez fordulópontját jelenti a filmnek és pedig nemcsak technikai, hanem művészi hatás szempontjából is. A Jupiter-lámpa helyett egyszerű villamos izzólámpák világítanak és ha a laikusok nem értenék is meg ennek a jelentőségét, végyék tudomásul, hogy tegnap az egész Filmberlin jelen volt a Kurfürstendami ateliében, ahol ez az új csoda látható volt. A filmfelvételhez egészen új szalagokat használtak fel, amelyek rendkívül színérzékenyek és nem türik az arcfestéket, a természetes világítás mellett

a megszólalásig hűen hozzák ki az arc és az emberi test minden egyes mozdulatát.

Az új kísérlet lehetővé teszi, hogy minden egyes emberi típus érvényesüljön a filmen, nincs szükség többé kutatni filmre alkalmas arcok és alakok után, nincs szükség többé arra a festékálarca, amely a legutóbbi időben már majdnem a felismerhetetlenségig uniformizálta a filmművészeket. A Jupiterlámpa eltávolítása ezenkívül két súlyos betegségtől szabaddította meg a filmművészeket. A színészek félelme pszichozisát, amely állandó veszedelmét jelentette a szemeknek és az arckifejezéseknek és amely lassankint tériszonyt fejlesztett ki a filmművészekben, teljesen megszüntette. És nem kell többé félniök a festékláztól sem, amely a film női csillagait fogta el és amely főképp abban nyilvánul, hogy a világ legszebb női is az arcfesték használatától rövid idő alatt teljesen elvesztették legdrágább kincsüket, a szépségüket.

De a legfontosabb hatása a fényérzékeny filmfelvételeknek az, hogy halálos ítéletet jelent az ateliérfelvételeknek.

Nincs szükség többé filmvárosokra, műhelyekre, mesterséges díszletekre és egyéb felszerelésekre.

A rendező és az operatőr nyugodtan kimehet ezután a szabadba, az igazi életbe, Jupiterlámpa nélkül, arcfesték nélkül, a legnagyobb és legtermészetesebb hatást keltő művészi felvételeket tudnak bárhol, bármilyen világítás mellett készíteni. Így kerül ki a film az arcfesték és a mesterséges világítás zárt levegőjéből a napfényes, valóságos életbe és bizonyára szenzációs eredményeket fog produkálni.

A 105-ös számú közrendőrt megtámadta és megsebezte egy tettenéri vagonfosztogató

Tegnap délután a kolozsvári hadbíróság fogházába szállították Király István, volt vasutast, aki ellen lopás büntetén kívül súlyos testi sértés és

hatósági személy elleni erőszak címén indult meg az eljárás.

Király Istvánt az egyik elmúlt éjszakán, Mayer és Payna pályaudvari éjjeliőrök éppen akkor érték tetten, amikor az egyik áruval telt vagon akarta megdézsmálni. Király menekülni próbált, de a két éjjeliőr üldözőbe vette és hosszas haj-

szá után sikerült is elfogniok. A pályaudvari rendőrségnek adták át Király Istvánt, akit kihallgatás után a 105-ös számú rendőrként akart felkísérni a bünyűgyi osztályra. Király István a Schlauch-park közelében rátámadt kísérőjére és a harcban a rendőrt több helyen megsebesítette. Már majdnem sikerült elmenekülnie, mikor a szorongatott rendőrnek két társa érkezett oda, akik aztán ártalmatlanná tették a támadót.

Király István azzal védekezett, hogy kissé ittas állapotban volt és nem igen tudta, mit cselekszik.

Egyhangúlag teljesítették a váradai polgárság kívánságait a városi taxák kivételénél

Ismeretes az a nagyarányú mozgalom, amelyet a város által tervbe vett tulmagas és néhol jogosulatlan taxák kivétele ellen indítottak a váradai kereskedők és iparosok. Az értekezlet dr. Fried János főtitkár és Pásztor József vasuti felügyelőt bizta meg néhány nappal ezelőtt azzal, hogy a tarifatervezetet hasonlítsák össze a vasuti díjszabással és ennek alapján készítsenek egy új — a tényleges helyzetnek megfelelő javaslatot.

Ennek a javaslatnak a tervezetét Pásztor József felügyelő egy szűkebbkörű értekezleten már tegnapelőtt be is mutatta.

Tegnap délután aztán a polgármester elnöklése mellett össze is ült a bizottság, hogy a javaslatot újra pontonként megvitassa. Az ankéton a város részéről Benedek Aladár, a pénzügyi osztály főnöke, Erdélyi Széver dr. és Schwartz Lajos, dr. Bárdos Imre tanácsosok, a Csarnok részéről Fried János dr. főtitkár, az Iparkamara képviselőjében Pap János dr., míg az Ipartestület részéről Simionescu társelnök és Darabont Gyula és Robitsek Béla alelnökök vettek részt.

Élénk figyelem közben Bene-

dek Aladár terjesztette elő a javaslatot. Elkészítették a vasuti díjszabással megegyező nomenclaturát (árak megnevezését) és most már csak a díjtételeket kell kitölteni a megfelelő rovatokba. A bizottság ugyancsak Fried Jánost és Pásztor Józsefet bizta meg a díjtételek összegének megállapításával. Az értekezleten az általános rész megállapítása során elsősorban is megállapították, hogy mely árak lesznek teljesen mentesek a taxák kivételére alól.

Ebben a tekintetben a bizottság teljesen honorálta a kereskedők és iparosok kérését, csupán egy tételnél volt eltérés és pedig a postacsomagok taxája tekintetében.

Ez függőben is maradt. Az érdekelt kereskedőknek az volt az álláspontjuk, hogy az eredeti terv egyszerűen keresztülvihető, de megvalósítás esetén

olyan molesztálásnak lennének kitéve a kereskedők és ezenkívül olyan költségekkel terhelnék meg az adminisztrációt, amely a várható jövedelemmel egyáltalán nem állana arányban.

Különben Fried János dr. és Pásztor József felügyelő a tarifális résszel 3—4 nap alatt elkészülnek és a bizottság akkor újból összeül, hogy a végleges javaslatot meghozza és azt jóváhagyás céljából a tanács elé terjesszék.

Rolls Royce ő felsége a fő-utcán

A korzónak időnként megjön a maga szenzációja. Tegnap este felé egy valódi Rolls Royce-ot bámult meg sok száz főből álló tömeg a Park hotel előtt. Két üléses, aránylag egész kis gépkocsi volt. A karosszériája puliturozott barna, a sárhányói fehérek. Látszott rajta, hogy már bizony nagy utat futott be, az autósok nyelvén sokszor tízezer kilométert. Egy Rolls Royce: fejedelem az autók között. Az ötéves kisgyerek is tudja, hogy ilyen gyártmányú kocsi legteljebbnél van az egész országban, mert rendkívül drága. Minimálisan két és fél millió leibe kerül a legolcsóbb. Angol gyár állítja elő. Az egyetlen angol autógyár, amely kizárólag Rolls Royce-ot gyárt. Persze hogy drága, mint a svájci óra az órák között. Mert minden legkisebb porcikáját emberi kéz állítja elő. Ezért olyan rendkívül finom a mechanizmusa. Hosszu évek alatt sem fordult elő a motorszerkezetével baj. És százezer kilométereket is „lefuthat” egyetlen defekt nélkül. Ez a titka.

A tegnap itt árt Rolls Royce kocsiról meg kell emlékeznünk épúgy, mint egy-egy primadonnáról. A korzónak kétséghívű ez a gépkocsi volt a primadonnája. Mellette eltörpült a szépsége minden nőnek, elhomályosodott a fazonja minden divatos egysorgombos zakkónak. Mindenkinek erről a titokzatos főúri autóról beszélt, mesés áráról és az utazóról, akit titokzatosság homálya vett körül.

Az autó tulajdonosa egy napig volt Váradon. Aliminescu Dimitru buzaresi mérnök a boldog tulajdonos. Cpl. jelzés volt a kocsin hátul. Annnyit jelent: Campolung. Campolungban vannak a híres petroleumforrások, amelyek közül vagy háromnak főrésztvényese a bukaresti mérnök. A mérnök ur csak látogatába jött. Egy kicsit jobban megnyomta a gázfellesztőt a Rolls Royce volántja mellett és idáig repült Bukarestből.

Ez a kis kétüléses Rolls Royce-ocskó már hét éves. De szakértők véleménye szerint még mindig megér kétezer fontot, vagyis ezer fonttal kevesebbet a vételáránál. Szóval megér majdnem kétfélmillió lejt. Így ócskán.

Amikor elindult, észre nem lehetett venni. Nesztelen volt, mint egy macska éjjel, ha a kandur nem okoskodik. Az emberek fantáziáját végsőkig tesztelte. És a többi autó messze elkerülte alázatosan.

Gyermekekocsi Szökénél

289 Piața Unirii 16 Kapucinus-u sarok

Gépszurozás
analízis szakszerűen, olcsón
Bene Teréz kézimunka üzlete vállalt
Ferdinand király-ut 25. sz. 88
Klobusitzky-palota Uj-utca 15

Sofi, - a skorpió titokzatos nyomai...

AZ ESTILAP REGÉNYE

(56)

Írta: SAX ROHMER

— Ily szorgalom sohasem maradt sokáig jutalmazatlanul. Egy este, miután a rejtendiai Dockoknál utasom: egy kereskedelmi tengerésztiszt kifizetett és én figyelve haitottam visszafelé a Limehouse-n, épen előttem, a sötétben egy nagy autót láttam megállni. Egy férfi lépett ki belőle és a kocsi tovagördült.

— Kettő közt kellett választanom. Nem voltam benne biztos, vajon ez volt-e az a kocsi, mely után kutattam, bár igen hasonlított hozzá. A kocsit kövessem-e tehát, vagy a férfit? Hirtelen kellett határozni. A férfi után hajtottam.

— Hogy nem tévedtem a kocsi után, csakhamar kitűnt. A férfi kivett egy szivart s a városházával szemben levő sarokon megállva, rágyújtott. Egészen közel voltam hozzá akkor, s a gyufa világánál, melyet a szélől kezeivel védett, megláttam forradásos és szakállas arcát. Triomphe! Ő volt!

— Miután szivarra gyújtott, átment az utca tulsó oldalára és belépett egy szomszédos vendéglő ivócsarnokába. Kocsimat lelakatolván, én is beléptem ugyanoda. Egy pohár keserűsört rendeltem és körülnéztem, érdeklődésem tárgyát keresve. Egy pohár brandy-t épen kivitt és csunya arca összehúzódott. Nevettem.

— Tán meg akarták önt mérgezni, Mister?

— Ah, pardieu! Mérgezni... igen, igen! — felelt.

— Kérje egyenesen a palackból, — folytattam bizalmaskodva. — Háromcsillagos Martell.

Meg nem értően bámult rám.

— Nem tudom, — mondá vonakodva. — Nagyon kevés tudom angolt.

— Ugy, hát ez a baj! — kiáltottam fel rettenetes rossz franciasággal. — Ön csak franciául beszél?

— Igen, igen, — felelt sietve. — Olyan nehéz az embernek magát megértetnie. Ez a snapsz nem is cognac, hanem valamiféle petróleum!

— Miután megittam sörömet, két pohár jófajta brandy-t rendeltem és egyiket Le Balafre elé tettem.

— Próbálja ezt, — folytattam franciául — ezt jobbnak fogja találni.

— Hörpintett poharából és elismerte, hogy igazam volt. Vagy tíz percig beszélgettünk, s megittunk még egy pohárral, mely után veszedelmes külsejű

ismerősöm jó éjt kívánt és elment. A kocsi nyugat felől jött és én erősen gyanakodtam, hogy emberek vagy a szomszédságban lakik, vagy valami találkára jött ide. Kocsimat a korcsma előtt hagyva, gyalog mentem utána, le a Háromcsillakó-utcán a Kötéiverő-utca, hol egy szűk, a folyampartra vezető sikátorba fordultam be. Egyenes és elhagyatott volt az és én nem merem tovább követni, míg ő el nem érte a sarokot, de hallottam, amint egészen az utca végéig lépdelt. — Azontul elhalt a hang. Elrohantam a sarokig. Egy sima fal — valami kikötői épület háta meredt rám és nézett le egy sor omladékos bérházra, melyek egynémelyike fából való volt. — de egy lelket sem láttam.

— Elkedvetlenedve tértem vissza oda, ahol kocsimat hagytam és egy rendőrrel találtam magam szemben, aki firtatni kezdte, hogy mertem kocsimat az utcán gázdátlanul hagyni. Igyekeztem rokonszenvét megnyerni azzal a mesével, hogy egy utasom után szaladtam, aki hamispénzzel becsapott. A mese fogott.

— Melvük uton ment le, testvér? — kérde a rendőr.

— Leirtam előtte az utcát és a forradásos embert. A fejét rázta.

— Ugy hangzik, mintha valami idegen matróz lett volna, — mondá, — de nem értem, minek ment arra. Hiszen csupa kínai lakik arrafelé.

(Folytatjuk.)

x Kottát már 10 lejtől kezdve kaphat nálunk. Hegedűs Hírlapiroda zeneműosztálya.

SPORT

Egy váradi futballista sikerei Párisban

Ströck Albi után az elmúlt évben egy újabb karrier indult el Váradról. Korn Imréről van szó. Korn Imre a Bihorul törpe csapatban kezdett futballozni. Ide bátyja, aki az első csapatban játszott, — vitte be. Később átlépett a Nacba, hol az ifjúságban játszott rövidebb ideig. Innen a Makkabeába ment. Tavaly az alig 17 éves fiú kiment Párisba, lit először egy munkáscsapatban játszott. Az egyik mérkőzésen a párisi munkásválogatott szövetségi kapitányának nagyon meglepett a fiatal, fürgé és erőyes játékos. Meccs után felkereste az öltözőben és kihívta egy triálmérkőzésre. A triálon Korn Imre olyan ügyesen dirigálta a támadósort, hogy egyszerre meglelt oldva a centercsatár kérdése. Rövidesen sor került az elzászi munkásválogatott elleni mérkőzésre. Ezen Korn Imre olyan ragyogóan játszott, hogy társai a mérkőzés után összecsókolták „az ismeretlen kis játékos”. Az eredmény egyébként 4:1 volt a párisiak javára. A gólok közül kettőt a kis váradi gyerek rugott.

Korn Imre ezután nem sokáig játszott a munkáscsapatban, mert a Maccabi intézőjének és a „párisi zsidó ifjak” rábeszélésének engedve, — átlépett a Maccabiba. A bemutatkozás a legnagyobb siker jegyében zajlott le. A Red Star ellen játszottak. (A Red Starban játszott Grünbaum Sándor párisi tartózkodásának idején.) A Korn által mesterien irányított csatársor öt gólt rugott a „Piros csillag” hálójába. Korn nem csak irányította, hanem ő is kivette részét a góllövésből. A Red Star csak egy gólt volt

képes berugni a lelkesen és lelkesen játszó Maccabeák hálójába.

Mérkőzés után a Maccabi drukkerek vállukra vették és úgy vitték be az öltözőbe.

Az ideérkező párisi lapok nagy jövőt jósolnak a fiatal játékosnak... A francia futball-sport egén egy újabb csillag tűnt fel. És öntelten mondhatjuk: ismét egy volt váradi játékos.

○ *Triálmérkőzés ma délután a Rhédey-kerti sporttelepen.* Chromek János szövetségi kapitány ezután hozza az alábbi felsorolt játékosok tudomására, hogy ma délután fél 7-re — teljes felszerelésükkel együtt, a Rhédey-kerti pályán megjelenjen szíveskedjenek. Nac: Ströck I., Wittenberg, Herman, Löwenstein, Bradea, Ciuru, Nemes, Rónai, Róth I. (Csutka), Bochtis és Fábán. Török: MTE: Bartha, Székely, Nagy Ödön és Elemér, Szilágyi, Csomag, Zsiga, Pless, Barátki, Török I. Amatőr: Lisztes, Matei, Sinkovits II., Biró, Schmidt Károly.

○ *Kettős mérkőzés a Rhédey kertben vasárnap délután.* Vasárnap délután a válogatottjait nélkülöző Nac az Egyetértéssel játszik. A mérkőzés kimenetele teljesen nyílt. Előzőleg a reorganizált Makkabea mérkőzik a jóképességű Amatőrrel.

○ *Sportpályázatunk eredményét anyagtörődés miatt mai számunkban sem közölhetjük. Ellenben holnap okvetlen jön.*

* Hackmayer uriszabó üzletét május 1-én a v. Bémer-tér, Palace-kávéház mellé helyezi át

Ritka alkalmi butor vásár!!

a 16 év óta vezetésem alatt álló Wallerstein Ferenc utóda cég teljes butoraktárát átvetttem és azt saját számomra tovább vezetem.

!!

BUTOROK

Meglepo
olcsó árak!

Kedvező fizetési feltételek
Szíves pártfogást kér: 525

WALDNER

Nicolae Jorga (Zöldfa)-utca 19. — Telefon 102.

UNDERWOOD

Telefon 864.

524

írógépzületünket és írógépjavító-műhelyünket Str. Bratianu (Szaniszló)-utca 1. szám alá helyeztük át.

OFFICE EQUIPMENT COMPANY

MOST EGY KICSIT PLETYKÁZHATUNK

gy tetszik, ugys olyan
almasan indul ez a május.
térre is az csak igazán nem
már emóciót a váradiak-
hogy Kun Bélát Bécsben
tartóztatták. Mert ugy-e bár
nyivel érdekesebb, hango-
és izgalmasabb volt a Ro-
kávész vagy mondjuk az
ke, amikor Kun szerkesztő
a kishídfőnél alaposan el-
yabugyalta Nógrády szer-
ző urat. Göndör Ferenc el-
adtatással irt erről az ese-
nyről anno 1908-ban a
szky nyomdász ur tulajdo-
ban megjelenő Előre című
újságban. Persze, akkor
Kun Béla utcai útközete
volt világtörténelmi ese-
ny és nem foglalkozott az
ettel a világsajtó.

Hát ha már kegyedkém
ves ismeretlen szerzőm fel-
ta a Kun ügyet, én is plety-
zatok magának valamit ez-
kapcsolatban. A félelmes
diktátor testvéröccse
óta Nagyváradon él, szor-
mas, derék, dolgos ember,
távol áll bátyja minden fan-
magoriájától, csendes polgár
a meglevő társadalmi rend-
annyira barátja, hogy meg-
tított minden érintkezést

En is tudok azért újsá-
Még pedig örvendetes és
dekest egyszerre. A híres bu-
apesti professzornak, — aki-
a személye körül annyi vi-
dult, két nagyváradit pá-
ense is akadt a héten. Adám
mar egyik beteget már haza is
rt pirosposztag, egészséges,
nt a makk...

Hallja, én úgy látom, hogy
ura valami rovat készül.

Ugy van, högyem, drága
szonyom vagy kitűnő Uram:
vat, még pedig arról, amit a
rebekek még nem csíripelnek,
valószínűleg fognak. Mi se-
tünk a verebeknek. És hiába
tőztat ajkbiggyveszténi, meg
gyok győződve, hogy fel-
tőztat majd keresni minden
kalommal, amikor a szenzá-
től egy kis hely jut pletyka
kalomra.

Szóval, máskor is lesz ré-
nk a kellemes találkozás-
n. Ha már így van talán va-
mit, ami Váradon történt.

Ha Femes László nem ha-
szik meg akkor azt merném
ndani, hogy nem sok történt
áradon. Előadták a darabját
nem alkotott vele korszakot.
asszasikert se m persze. Ugy
nt, mint minden vidéki szer-
gyonesapák. No nem őt!
nem kell félreérteni: a Tüzi-
kot, amelyről a legrosszabb
arója is elismerte azonban,
gy vannak sziporkázó, csil-
máló részletei. De a sikerre

nem lehet tulságosan számot-
tartani, amikor a sikert például
olyan külső tényező befolyásol-
ja, hogy az egyik szereplőt
megtették némának, mert nem
akadt több szólista színész.
Rosszmájuk ugyan azt mond-
ják, hogy nagyobb lett volna a
siker, ha mindjárt az összes

szereplők némát alakítanak...
— No nem baj Femes irodal-
mi valeurien, azon a kellemes
íraskészségen, amelylyel ren-
delkezik, mégsem esett csorba.
Es ez a fő. Ellenben mondjon
valami társadalmat s...

— Igaz az a hír...

— Igaz. Tudom, mit tetszik
kérdetni akarni. Az illető rend-
kívül szimpatikus fiatalember,
egész a legutolsó pillanatig leg-
közvetlenebb barátai előtt is
titkolta és rejtgette szándé-

kát. De még az este kipattant
amint az ügy komoly fordula-
tot vett. Ki is írhatjuk a neve-
ket, dr Erdős Zoltán eljegyezte
Herskovits Dódit, a nagyvára-
di urilány társadalom egyik
legbájosabb tagját. Lehet gra-
tulálni, igazán mindketten jól
választottak... De szolgálha-
tok még egy kedves hírrel: Vi-
dor Edith és dr Jakab László
már férj és feleség. Kedden volt
a polgári esküvőjük. A viszont-
látásra a jövő héten.

Százezer arany rubel annak, aki Kun Bélát megszökteti

Már három ország is kéri a kiadatását

Bécsi tudósítónk távirata:
Kun Béla letartóztatása körül
az izgalmak egyre növekednek
és a meglepetések gyors ütem-
ben követik egymást. Ebben a
pillanatban még senkinek sem
tudja mi fog történni a bolsevisták
letartóztatott vezérével, akinek
személyével most már lassan-
kint az egész európai kommu-
nista mozgalmat összeköttetés-
be hozzák.

A nyomozás kiderítette, hogy
Kun Béla már 1920 óta legve-
szélyesebb akciót folytatja nem
csak Magyarország, hanem
Bécs ellen is. Legutóbbi terve
az volt, hogy

Bécsben a múlt év júliusá-
ban lezajlott véres esemé-
nyekhez hasonló lázadást
idézzen elő. Négyezer kom-
munistával megakarta tá-
madni az összes középüle-
teket.

Magyarországra nézve még
konkrétebb tervei voltak.

Itt nemcsak zavart akart
előidézni, hanem visszaállí-
tani teljesen a bolsevista
uralmat.

Ezt a lefoglalt iratok bizonyít-
ják. Megemlítik azonban ezek
a dokumentumok, hogy

a jelenlegi magyarországi
konszolidált viszonyok
miatt a bolsevista mozga-

lomnak súlyos akadályai
vannak.

Kiderült, hogy Kéri Pálnak, a
Tisza gyilkosságért kötéláltali
halálraítelt újságírónak, aki je-
lenleg Grácban egy félig-med-
dig kommunista újságnak a
munkatársa, aktív része volt a
bécsi júliusi forradalomban.

A legnagyobb szenzáció
azonban az, hogy

állítólag megállapították
Kun Béla részességét a mi-
lánói bombamerényletben
is, amellyel Mussolinitől
akartak megszabadulni.

A bécsi Stunde értesülése
szerint Kun Béla kiadatása
ügyében eddig semmitéle átirat
Magyarországról nem érkezett.

Azonban Németország ref-
lektál most már Kun Bélára, ab-
ból az indokból, hogy a kom-
munista vezér 1921-ben Közép-
Németországban kommunista
puccsot tervezett. Ha Kun Bé-
lát Németországnak kiadják, a
német kormány

őt tuszként fogja letartóz-
tatni azokért a német mér-
nökökökért, akiket a szovjet-
kormány legutóbb fogságba
vetett.

Prágából táviratozzák: A
kommunista párt május elsején

tizenötezer embert vonulta-
tott fel rendőri assziszten-

ciával. A tömeg élesen tün-
tetett Kun Béla mellett. Kö-
vetelték azonnali szabadon-
bocsátását.

A nép nagyon sok táblát vitt
magával, közöttük számos ma-
gyarnyelvű is. A prágai osz-
trák követet a kommunista párt
szervezetek állandóan zaklatják
Kun Béla szabadonbocsátása
miatt.

Párisból táviratozzák: A
Journal des Debats közlése sze-
rint

a szovjet százezer arany
rubel jutalmat tűzött ki an-
nak, aki Kun Bélát sikere-
sen megszökteti.

FIGYELEM!

**Megnünft
BONBONIERE
TOSKA**
cukorka-áruház

Állandó friss cukorka és
csokoládé bonbonok

Hygienikus kiszolgálás

Szíves pártfogást kér

GRÜNFELD E.

Avram Iancu (Kossuth)-utca 2.

527

* Becsapott a villám egy vil-
lamosba. Budapestről táviratoz-
ták: Tegnap délután három
órákor az Attila-köruton az
51-es számú villamosba egy
villám becsapott. Az összes ab-
lakok betörték és az utasok kö-
zött nagy pánik keletkezett.
Fábriczius Béla mérnök karia
megégett és a nagy légnyomás
Bucsisa Miklós építővállalko-
zó szemeit súlyosan megsér-
tette.

TAVASZI-MÁRCIUSI

BAK **DREHER-SÖRÖK** **MACIA**

246-1

Szt György

**Az Astoria-kávéházban minden este Bambó Béla
teljes zenekarával muzsikál**

Mi újság?

* **Felhívás.** Az állambiztonsági hivatal felhívja Krausz Eszter, született Geigert, aki Nagyváradon született 1863-ban és jelenleg Magyarországon tartózkodik, továbbá Dékány Emiliát, született 1861-ben Nagyváradon, jelenleg Magyarországon tartózkodik; Hanoszek Margitot, született 1896, Stockholm-ban, aki Németországban tartózkodik; Papp Gyulánét, született 1868-ban, jelenleg Magyarországon tartózkodik; Halász Jánost, született 1897-ben Nagyváradon, jelenleg Csehszlovákiában tartózkodik; Heller Jánosné, született Nagyváradon, jelenleg Magyarországon van és végül Zalányi Lajost, született 1894-ben Biharon, jelenleg Nagyváradon tartózkodik, hogy vagy személyesen, vagy pedig valamelyik hozzátartozójuk útján jelentkezék a sziguranca, hogy állampolgárság iránt beanyújtott kérelmüket el lehessen intézni. Subinspectoratul General de Siguranta, Oradea.

x **Kéz-, láb és hónaljizzadás** gyors és biztos háziszere a Forolin. Hüsit, szagtalant. — Kapható a Farkas Apolló drogueriájában.

MOZI

AZ APOLLÓ MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtök: Charleston király. Laura la Plante kedves filmje. Sisters d'Alvern és Berec Mancsi Josephine Bakert utánozzák és charlestont táncolnak.

Péntek. Utoljára: Charleston király. Laura la Plante, Sisters d'Alvern és Berec Mancsi táncolnak.

Szombat. Először: A sakkjátékos. Világszenzáció.

A FILMPALACE MŰSORA:

Csütörtök: 5, 7 és 9 órákor: „No, no Nanette”, a főszerepben Georg Alexander, Mady Christians és Vivian Gibson.

Péntek: 5 és 7 órákor: „No, no Nanette”.

Péntek este 9 órákor a „Bűnös” című film ünnepélyes bemutatója. A főszerepben Willy Fritsch, Bernhard Gotzke, Suzy Vernon és Jenny Haselquist. Kedvemenyes és szabadlegyek nem érvényesek!

HEYMAN SZINKÖR

Csütörtök 5, 7 és 9 órákor: sláger repiz-sorozat V. szám: Modern Dubarry.

Péntek 5, 7 és 9 órákor: Modern Dubarry.

Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor: A Pánik. Harry Piel legnagyobb, legutolsó és legszebb filmje.

EGY TIZENHÁROMÉVES KISLÁNY MEGRÁZÓ TRAGÉDIÁJA

Megható levél. Minden egyes sora megrázó tragédia. Egyszerű ember írta, egyszerű szavakkal, de keresetlen őszinteséggel. Az ügy maga nem is komplikált, sőt mondhatni köznap. Hiszen nincs abban semmi rendkívüli, hogy a férj elhagyja a feleségét, magával viszi a gyermekét és az új asszonyt, veri, kinozza az árthatlan gyereket. Ugyebár egészen érthető, nem is egyedülálló. És mégis újra és ismét átolvassuk ezt a helyesírási hibákkal telt levelet és a nyilvánosság útján kiáltunk segítség után: mentsék meg ezt a tizenhároméves kislányt. A rettenetes szenvedésén kívül, még csupán annyit tudunk, hogy Magdának hívják és ha tényleg akadni fog egy olyan jószívű ember, aki meg-sajnálja és magához venné, úgy mi elmegyünk vele és megkeressük, hogy megmenthessük. Ma nincs mit ennie, talán fejét sem tudja lehajtani sehova, mert apja sem türi meg magu mellett a kis Magdát és most vasárnap is — így van szöröszóra a levélben — elkergették hazulról, nem evett egy falatot sem szegényke!

Annyi rossz emberen segített már a társadalom. Most itt az alkalom: egy árthatlan gyermeket kell megmenteni. Az Estilap szerkesztősége szíves-örömmel nyújt segítséget hozzá.

* **Miloteanu vezérfelügyelő** tovább folytatja vizsgálatát a városházán. Tegnap délután váratlanul ismét megérkezett Miloteanu belügyminiszteri vezérfelügyelő Nagyváradra, a ki tudvalevően a város ellen folytatandó vizsgálatnál lett megbízva. Miloteanu megérkezéséhez természetesen most ismét messzemenő kombinációkat fűznek, bár a vezérfelügyelő senkinek sem nyilatkozott utjának célja felől. Egyelőre annyit történt, hogy a vezérfelügyelő ma reggel megjelent a városházán és elsősorban Egry Gergely dr polgármestert kereste föl, akivel több mint egy órán keresztül folytatott bizalmas jellegű megbeszélést. Természetesen erről a tárgyalásról nem adtak ki semmiféle információt a nyilvánosság számára.

* **Balázs Jenő dr kérelme.** Balázs Jenő dr bent járt tegnap a szerkesztőségben. Szegény Balázs dr elpanaszolta, hogy nem tudja a lakbérét kifizetni. Bennünket kért meg, hogy a társadalom figyelmét felje tereljük. Az esetleges adományokat kéri, hogy lakására küldjék.

* **Herczeg Ferenc „Kék róka”-ját** előadja egy párisi színház. Párisból táviratozzák: A Potiniereszínház lázasan készülődik Herczeg Ferenc „Kék róka” című szindarabjának bemutatására. A próbák már nagyon előrehaladtak. A jövő hétfőn jelmezes főpróba lesz, a premiért kedden este tartják meg. A párisi irodalmi világ nagy érdeklődéssel tekint e bemutató elé.

* **Egy papi család gyász.** Schwartz Ella, a híres mádi főrabbi özvegye, egy igaz matróna, a jószívűség megtestesülése, e napokban halt meg hirtelen. Tíz gyermekei gyászolják őt. Schwartz József, a helybeli Machuziké Thóra egyet rabbija is édesanyját gyászolja benne.

* **Elrendelték a himlőoltásokat.** A városi tiszti főorvosi hivatal elrendelte, hogy az oltásra minden 12-ik életévét betöltött gyermek jelentkezzen, aki a legutóbb eltelt öt év alatt hólyagos himlőt nem állott ki.

* **Köszönetnyilvánítás.** Felejtethetetlen, jó feleségem, illetve drága édesanyánk, Berger Gedeonné elhunyt alkalmából mindazoknak, akik bennünket részvételükkel felkerestek, ezúton mond köszönetet Berger Gedeon és családja.

* **Orvosi hír.** Dr Gerő Sándor belgyógyász, a tüdőbetegek szakorvosa hazaérkezett és rendeléseit újból megkezdte a Printul Carol (Szilágyi Dezső) utca 4. szám alatt.

* **Ma délután van a soffőrvizsga.** Az államrendőrség közigazgatási és forgalmi ügyosztályának közlése szerint a soffőrvizsgát ma délután 3 órákor tartják meg a rendőrprefekturán. A jelöltek gépkocsival együtt tartoznak megjelenni.

* **Adakozások.** Az Orth. Izr. Hitközség Árvaháza és az Erdélyi Zsidó Árvagonőző Tánoncotthona részére a következők adakoztak: Rippner Márton, neje betegségéből való szerencsés felgyógyulása alkalmából 500, Evangélikus egyház a városi színházban rendezett matinén jegy megváltás címén 300, Westfried Izidor, Németi László mérnök halála alkalmából koszorúmegváltás címén 200, Kálmán József 100, dr Weimann Jenőné édesapja halálának évfordulója alkalmából 200 lejt. Freund Mik sáné 100 drb. tojást, Guttmann Sámuel 10 kgr. kölest, 10 kgr. szilvát, 10 kgr. sőt, Neumann Béla egy pár cipőt adományozott.

* **Lezuhant két cseh repülő.** Zsolna mellett. Zsolnáról jelentik: Egy katonai repülőgép mester pilótájával és Podrac hadnagy-megfigyelővel korlaton volt. A mutatóványok közben a motor hirtelen kigyott, a gép bukfacezni kezdett és lezuhant. A két pilóta pöstyéni kórházba szállított. Állapotuk reménytelen.

Convocare

Phoebus Turnătoria de F și fabrică de Mașini S. A. înregistrată din Oradea în 12 Maiu 1928 ora p. m. în localul oficial întreprinderii (Piața Josia Nr. 1).

Adunarea generală ordinară

la care sunt invitați Doz. Acționari cu observarea ac că cei cari vor să-și exerc dreptul de vot, sunt dator depună acțiunile lor la casa societății pe acțiuni împre cu cupoanele ne expirate.

Ordine de zi:

1. Raportul Consiliului administrativ și a Censorilor spre gestiunea anului com cial 1927 și hotărîrea relativ distribuirea profitului net; d cărcarea Consiliului de Ad nistrație și a Comitetului Censori.

2. Alegerea membrilor Consiliul de Administrație.

3. Alegerea Comitetului Censori.

4. Propuneri eventuale.

Oradea, la 30 Aprilie 1928

Bilanțul și raportul se poate mina de acționare în biroul societății în fiecare zi între orele oficiale.

Consiliul de Administrație

Meghívó

A Phoebus Vasöntöde Gépgyár Rt. oradeai bej. o 1928 május 12-én délután órákor a vállalat hivatal helyiségében (Piața Josia Nr. 1).

Évi rendes közgyűlés

tart, amelyre a t. részvényes azzal hivatnak meg, hogy az szavazati jogukkal élni óhaj nak, kötelesek részvényeikkel le nem járt szelvényekkel egy le a részvénytársaság pénztárán letétbe helyezni.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentése a 1927-ik üzletéről és határozat a tiszta nyereség felosztás iránt; az igazgatóság és felügyelőbizottság felmentése fel határozat hozatal.

2. Igazgatósági tagok választása.

3. Felügyelőbizottság választása.

4. Esetleges indítványok.

Oradea, 1928 április 30.

A mérleg és évi jelentés a részvényesek által a hivatalos órák alatt a vállalat hivatalos helyiségében megtekinthető.

Az igazgatóság

Spitzer & Weinberger
nőidivat, fehérnemű és confectios áruháza

Meglepő olcsó árak mellett ajánljuk szövet, selyem, gr nadin, zephier és mosóáru különlegességeinket. Kés kabátokat, ruhákat minden elfogadható árakban árusítunk.

Százötven oldal a Hegedüs kölcsön- nyvtár új katalógusa

Tegnap megjelent a Hegedüs könyvtára hetedik katalógusa. A könyv százötven sűrűn nyomtatott oldalon sorolja fel azokat a műveket, amik a Hegedüs könyvtára kölcsönkönyvtárából olvashatók. A legutóbbi katalógus, — amely tavaly jelent meg, — még csupán hetven oldalra terjedt, ami azt bizonyítja, hogy egy év leforgása alatt a Hegedüs kölcsönkönyvtár gyűjteménye megduplázódott. A kölcsönkönyvtár polcain ma már ezer könyv áll, csupa modern mű, amelyben a magyar nyelvű művek dominálnak. A nem magyar nyelvű művek különösen sok van Nagyváradon és ezért a Hegedüs kölcsönkönyvtár gyűjteménye minden nap iktat be új nemzeti regényeket és természetesen román és magyar műveket is a könyvtárba.

Az új katalógus rendszerezett, egyszerű és könnyen kezelhető, igazán eseménye a könyvpiacnak. Minden kulturális szívesen és örömmel fogadják, mert egy értékes kulturális állomány létezéséről tesz bizonyítékot. Készült a Sonnenfeld R.-t. grafikai műintézetében és ára 20 lei.

Váradai árfolyamok

Angol	28.85
Csehszlovák	4.90
Dollár	164.75
Francia	2.95
Magyar	804. —
Angol font	23.20
Chilling	39.45
Francia frank	6.50
Magyar frank	31.80
Francia	8.75

Nem mond le a francia kormány

Párisból táviratozzák: A köztársasági elnök vezetése mellett tegnap minisztertanács ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy az eddigi szokástól eltérően a kormány nem nyújtja be formális lemondását. Erre semmi szükség sincs, mert a kormány olyan hatalmas többséget kapott, amely eddigi politikáját teljesen igazolja.

A miniszterek közül egyedül Fallières munkügyi miniszter nem kapott mandátumot, aki lemond. Utóda Loucheur baloldali radikális képviselő lesz. A kormány régi összetételével egyedül a Marsin csoport elégedetlen.

Ez a csoport a választásokon nagy többséghez jutott, a kormányban azonban csak maga a pártvezér, Marsin képviseli a frakciót.

A Szeplő, májfolt, bőrvörösség ellen biztos hatású a Liseon krém nappali, éjszakai használatra. Farkas István Apolló Drogueria, postai szétküldés.

3xgalmas hajsza egy megszökött rab után

Keresztülusztá a Köröst és csak órák múlva fogták el

Az ügyészség kapuja előtt dolgozott néhány nap óta Varga József nevű cigány, aki már másfél év óta betöréses lopás büntetéséből kifolyólag foglya az ügyészség celláinak. Varga József az ócska kaput takarította, amelyre legalább harminc esztendő óta piszokréteg tapad. Tulajdonképpen egy újabb mázolás készített elő. Varga egy őrszem, egy börtönőr társaságában kaparta valami éles szerszámmal a kapuról a régi festéket. Ma reggel nyolc óra tájban azonban egy pillanatra valahogy magára maradt és ezt az alkalmat szökésre használta fel. Amikor a mellé kirendelt börtönőr visszatért a kapuhoz,

megdöbbenéssel vette észre, hogy a fogoly megszökött. Azonnal alarmozták az egész fogházőrséget, — amely a városnak mind a négy tája felé szétszaladt a rab üldözésére.

Közben megtudták, hogy Varga a liget felé menekült. Az őrk nemsokára utól is érték a nagy hid közelében.

Amikor Varga észrevette üldözőit, a Körösbe vetette magát; átuszott a hideg vizen.

A börtönőrök nem mentek utána a vízbe, hanem egy kocsi kapaszkodtak föl és a nagyhidon keresztül robogtak a Körös tulsó partjára, hogy elfogják a vakmerő szökevényt. Míg a börtönőrök oda érkeztek, ahol a rab csuromvízesen partot ért, nyoma veszett a szökevénynek. De már az egész Viktória (Kolozsvári) utca és környéke tudta a nagy szenzációt és mindenki igyekezett a veszedelmes ember elfogatásához segítséget nyújtani.

A délelőtti órában sikerült is elcsipni Varga Józsefet. Az Ursus-féle sörgyár egyik alkalmazottja, aki a Grosz-féle sörgyár épületében lakik, észrevette az udvaron didergő Vargát, aki a ládák között buvóhe-

lyet keresett magának éppen. A titalemler azonnal tudta, hogy a vizes ruhájú ember a megszökött rab lehet, és elfogta Vargát, akit a menekülés rendkívül

kifárasztott, nem viaskodott elfogójával. Megadta magát. — Nemsokára jöttek a börtönőrök és diadallal visszavitték a szökött rabot a fogházba.

Három pontot ugrott a dollár

Megszilárdultak a devizák

Ebben a pillanatban még nem lehet tudni, hogy mi az oka, a tény azonban az, hogy a pénzpiac a lei rezgése miatt bizonyos foku idegesség uralkodik.

Tegnap este az utótőzsdén a lei Zürichben valamit ismét esett és Newyork is némileg alacsonyabban jegyezte a román valutát.

A devizák ennél fogva rendkívül megszilárdultak úgy Nagyváradon, mint ál-

talában az erdélyi, illetve a romániai pénzpiacra. A dollár három ponttal ugrott.

Tegnap még 161½ volt a dollár, ma 164½. A lei hullámzását részben az ultimóval magyarázzák s azzal, hogy a Banca Nationala nem bocsátott elegendő külföldi valutát rendelkezésre. Másrészt kihatással lehet a lei helyzetére a belpolitikai feszültség is, amelyről a külföld sokban tévesen van informálva.

Nagy katonai botrány Csehországban

Prágából táviratozzák: Óriási feltűnést keltett, hogy Masaryk köztársasági elnök egészen váratlanul nyugdíjazta a kabinettiroda főnökét azzal az indokolással, mert magasrangú katonatisztekrol helytelenül in-

formálta őt. A kabinetiroda főnökét Csehek Jaroslávnak hívják és katonai rangja tábornok. Hirtelen nyugdíjazása és az ezzel kapcsolatos legújabb kínos botrány mindenütt nagy feltűnést keltett.

Kétezerhatszáz személyes bankettet rendeztek Newyorkban, a német pilóták tiszteletére

Egy néma perccel állva gyászolták a résztvevők
Bennettet, aki meghalt a Bremenért

Newyorkból jelentik: A Bremen repülő tiszteletére Walker, Newyork polgármestere, nagy bankettet rendezett. A banketten, amely Koch kapitányt, báró Hühnefeldet és Fitzmaurizot ünnepelte, kétezer-

hatszáz személy vett részt Newyork legelőkelőbb társadalmi kategóriáiból.

A társasvácsora közönsége meleg óvációkban részesítette a hősi német repülőket, akik először tették meg az utat át az Óceánon Európából Amerikába. Mély és meghatározó jelenet volt, amikor a vacsora lelkes hangulata közben egyszerre csak

minden terem elcsendesedett és egy percig néma gyászolták Bennet pilótát, aki, miközben segítséget vitt a Greenly Islandon rekedt Bremennek, megbetegedett és spanyolnáthában meghalt.

A Bremen utasai tegnap éjszaka Washingtonba utaztak, ahol Coolidge elnök fogadja őket. Azután azzal a Ford-géppel, amellyel Newyorkba repültek, repülőkörutazást tesznek Amerikában, ahol minden város nagy ünnepi előkészülettel várja Koehl kapitányt és társait.

Megölte két gyermekét, hogy bosszút álljon az apjukon

— Az Estilap eredeti távirata —

A magyarországi érbogyoszló községben rémes gyilkosság történt. Vörös Mátyásné egy

konyhakéssel elvágta 8 és 5 éves gyermekeinek a nyakát.

Vörösné közös háztartásban élt egy volt orosz hadifogollyal, aki házastárs természetével nemrég elhagyta az asszonyt. Vörös Mátyásné egy darabig könyörgött a hadifogollyal, hogy térjen vissza hozzá, amikor azonban minden

kérése ellenére sem állította helyre a vadházastársi viszonyt az orosz. Vörösné elkövette a borzalmas tettet.

A két gyermek az anyjuk szemeláttára elvérzett és meghalt. Amikor felfedezték a gyilkosságot, a csendőrök ájultan találtak rá a bűntudat némberré, akit azonnal letartóztatták. Valószínűleg felakasztják a kettős gyermekgyilkosság miatt.

Apró hirdetések

LEVELEZÉS

RÓNA fényképész műtermében, Alexandru (Teleki) utca 4. 6 darab művészi levelezőlap 120 lei; vagy 12 darab 1 művészi nagytáblával 250 lei. 162

LAKÁS

Központban keresek különbejártú üres parkettes szobát, esetleg fürdőszobával. Címeket a kiadóba. 174

IOBB csinos egy ágyas butorozott szoba, központban azonnaira, világítás és takarítással együtt, havi 1500 leiért kiadó. Bővebbet a „Metropo.” száloda portásonál. 3950

Kiadó 2 szobás, fürdőszobás lakás és külön egy szoba, amely üzleti helyiségeknek átalakítható. Aradi utca 23. sz. 243

Kelemes helyen 1—2 szép szoba butorozva vagy butorozatlan kiadó, házaspárnak is. Cím a Hegedüs Hirlapirodában. 241

KIADÓ központban kis üzleti helyiség és egy 3 szobás, fürdőszobás lakás. Értekezni: Moldova (Kálvária) utca 4-B, délelőtt, udvarban balra. 271

A központban Ferdinánd király (Rákóczi) uton, 4 szobás lakás azonnal kiadó. Értekezni: Delavrancea (Ritoók Zsigmond) utca 10. 268

CUZA Voda (Szacsavay) utca elején egy szobás, mellékhelyiségekkel bíró azonnal elfoglalható lakás, kiadó. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 265

KIADÓ 2 utcai szoba butorozva, lakásnak, ügyvédi irodának vagy orvosi rendelőnek, fürdőszoba használatra is. Matei Basarab (Nyomda) utca 2-a kapu alatt valra. 262

MODERN 3 szobás nyaraló a város mellett kiadó. Ajánlatokat „Nyaraló” jelígre a kiadóhivatalba. 258

EGY, kettő, három, négyszobás lakásaim vannak, lépés nélkül azonnalra, butorozott szobák a város minden részén, magán, bérházak kedvező feltételekkel. Balázs utóda, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 21. fél 10—fél 1-ig. 3712

ALKALMAZÁS

Állandó munkára munkásnőket felvesz Sonnenfeld A. r. t. dobozgyára.

Keresünk jéggyári üzemhez gépészt, aki a Diesel-motor kezelésében is jártas. Jelentkezni Frigul Oradea Alea Romei (Deák F.) u. 2. 244

FINOMAN dolgozó varrónő, ki most érkezett Pestről, házakhoz ajánlkozik. Cím a Hegedüs Hirlapirodába kér. 274

MEGBIZHATÓ száraz dadát keresek vidékre. Jelentkezés péntek délelőtt 10—12-ig. Vadas. Dimitrie Cantemir (Beöthy Ödön) utca 34. 267

DEUTSCHE Erzieherin sucht Tagestelle, dr Andru, I. C. Bratianu (Szaniszló) utca 16-a. 270

FIATAL, ügyes kis szobaleányt keres kis uricsalád, Vitéz Mihály (Nagypiac) tér 11. Ullmann-palota, II. em. 12. 266

MEGBIZHATÓ ügyes szobaleány állást keres. Vidékre is elmegy. Str. Tribunal 2. (Törvényszék-utca.) 263

NÉMET kisasszony ajánlkozik kisebb gyermekhez, Tace Ionescu (Körös) utca 10. ház-mesternél. 261

SUCHE Deutsches Fraulein zu zwei Mädchen Kinder. Adresse: Redaction. 272

ADÁS-VÉTEL

KITÜNŐ ANGOL ÉS FRANCIA AMÁRKÁS RAKETTES 2400 leig, Dunlop versenylabda kapható. Velvart, Densusianu (Jókai) utca 23. szám. 261

ORTHOPED-CIPŐ jobb láb-as eladó. Cím Sonnenfeld-nyomda portásánál megtekinthető. Ny 261

Hugó Victor: Nevető ember című könyvét megvételre keresem. Cím a Hegedüs Hirlapirodában. 245

BIEDERMAYER antik székek, asztal, vitrin, eladók. Delavrancea (Ritoók Zsigmond) utca 30. I. 254

Eladó egy gyönyörű rokokó konzol-tükör. Cím a Hegedüs Hirlapirodában. 246

MODERN ebédlőt és hálószobát, csak teljesen jókarban levőt vennék. Cím a Hegedüs Hirlapirodába kérek. 264

KÉT hold lucernás, gyümölcsös (2 éves vetés) eladó. — Axenta Sever (Bém) utca 5. 260

EGY silskin vagy perzian bundát megvételre keresek. — Cím a Hegedüs Hirlapirodában. 259

KÜLÖNFÉLÉK

MONDAIN táncokból precíz oktatással, külön órákat adok. Cím a Hegedüs Hirlapirodába kérek. 171

GEPAJOUROZAS métere 6 Lei Erbsteinnénál Sztaroveszky-utca 11. vagy Cuza Voda (Szacsavay)-utca 28.

PESTRŐL jött varrónő társulna urinóval, kinek megfelelő lakása van. „Varrónő” jelígre Hegedüs Hirlapirodába. 273

VILÁGOS nagy szuterin helyiség, műhelynek, vagy rakárnak azonnalra kiadó. Cím a kiadóban. 269

x A „Nagyvárad E. lap” Budapesten állandóan olvasható a Park Szálloda kávéházában, VIII. Baross-tér 10.

Padló-lackok, zománcfestékek, viharálló olajfestékek, valamint mindennemű falfestékek kiváló finom minőségben kaphatók STERN S. ENDRE festék- és kelet-áru üzletében, Oradea, Nic. Iorga (Zöldfa)-utca 10. 367—3

Mechanikai munka

precíz készítését és

motorkerékpárok

javitását

legolcsóbban vállalom

Bedekovici

Oradea

Iosif Vulcan (Nagy Sándor) utca 17.

Házhelyek

18,000 leitől, kedvező részletfizetési feltételek mellett kaphatók a Vilson (Füzes)-utca folytatásában.

Ertekezni:

Topsál V.

Bul. Regele Ferdinand 14.

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy

Jeney vállalatok gőzfűtő- művei

üzemi aprító gőzfűtő-
műveket ismét üzembe helyezte.

Str. Griviței (Sánc-u) 16

Telefon: 8-09.

Teljes tisztelettel:

Jeney gőzfűtő- művek

Vágott tüzfűtő

fogyasztóknak és viszont eladóknak megrendelésre házhoz szállítunk.

Pontos kiszolgálás

Tüzfűtő eladással foglalkozni akaró megbízható tisztviselőket keresünk

!!